

Strokovna tekmovanja Mladinske kmečke zveze

Prvi predpogoj za dvig kmetijstva je v tem, da so kmečki ljudje strokovno čim najbolj usposobljeni, navdahnjeni z ljubeznijo do svojega poklica in z željo po napredku.

Poleg kmetijskih šol in kmetijsko strokovnega časopisja se trudi za strokovno vzgojo kmečke mladine Mladinska kmečka zveza. Njeni odseki v posameznih župnijah imajo nalogo, da pripravljajo bodoče kmečke gospodarje in gospodinjice za njihov poklic.

V to svrhu se uprizarjajo strokovna tekmovanja Mladinske kmečke zveze.

Učna snov, ki jo morajo vsako zimo vsi odseki Mladinske kmečke zveze obvezno predelati na svojih sestankih — »Kmečki večeri« nazvanih — vsebuje poleg vsega drugega tudi vsako leto temeljito razpravo o strokovno pravilnem gojenju enega izmed najvažnejših pridelkov našega kmetijstva, ki bo naslednje leto predmet tekmovanja.

Tako je bilo n. pr. v letu 1939. izvedeno tekmovanje v strokovno pravilnem gojenju krompirja, v letu 1940. v gojenju koruze.

Najvažnejši pogoji so v tem, da se tekmovalci zaveže, da bo na posebni poskusni parceli določene izmere sam oskrboval poskusno rastlino po navodilih tekmovalnega vodstva.

Vsi tekmovalci morajo voditi točne zapiske o času, kdaj so izvršili posamezna dela na poskusni parceli, ter sploh o vseh podrobnostih, tičočih se poizkusa.

Vsega skupaj more posamezni tekmovalci doseči pri tekmovanju največ 50 točk. Glede na težke tekmovalne pogoje pa je določeno, da je vsak tekmovalci, ki doseže vsaj 35 točk, uspešno izvedel tekmovanje in zaslužil nagrado.

Vsem, ki so dosegli 35 ali več točk, sodniška komisija dodeli nagrade v različni vrednosti, sorazmerno številu doseženih točk.

Za letošnje leto je pripravljeno tekmovanje v vzgoji oljnatih rastlin buč in sončnic, kar je glede na sedanje razmere zelo primereno. Obenem pa bodo dosedanjí tekmovalci nadaljevali preizkušnje tekmovalnih rastlin prejšnjih let.

Da je

ASPIRIN

originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, neškodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Opisna reg. št. B. št. 1357 od 22. marta 1940.

Po Jugoslaviji

Dr. Fran Kulovec med banskimi svetniki in na seji širšega mestnega vodstva ljubljanske JRZ. Zadnjo soboto je zaključil banski svet en teden trajajoče razprave glede banovinskega proračuna. Med člane banskega sveta je prišel predsednik JRZ g. dr. Fran Kulovec, ki je bil navdušeno pozdravljen in se je mudil dalje časa med banskimi svetniki v prijateljskem razgovoru. Isti večer je posetil g. predsednik sejo mestnega vodstva ljubljanske JRZ, na kateri je bil izvoljen z vzklikom za predsednika ljubljanske organizacije JRZ namesto umrlega dr. Antona Korošca.

Prazne nade. V naši javnosti se zadnji čas vrši razprava o vprašanju pomirjenja med strankami, ki ga je načel predsednik slovenske JRZ dr. Kulovec. Kako to vprašanje pojmuje naša stranka, je dr. Kulovec pojasnil v svojem govoru v Mariboru 15. februarja. S tem kajpada ni zadovoljna JNS, ki stoji na stališču, da bo v Sloveniji pravi mir med strankami še le takrat, ko bodo zastopniki JNS zopet sedeli na ministrskih stolcih v Beogradu. JNS bi bila delno pomirjena že tudi v primeru, da bi se za njo pripravljali ministrski stolci. To upanje pa je brezobzirno razdrlo glavno glasilo JRZ, beogradsko »Vre-

me«, v posebnem članku, v katerem ugotavlja, da o kakšni koncentraciji ni govora. Vprašanje o tem, ali bi naj vstopile v vlado narodnega sporazuma tudi takšne stranke, ki so s svojim delovanjem same sebe izključile od sodelovanja pri izvrševanju sporazuma, sploh ni bilo postavljeno. Saj pa tudi ni nobenega razloga za to. Sedaj sploh ni čas za takšna strankarska podvzvetja, ki naj bi posameznikom pomagala do oblasti in mest.

Novice iz domačih krajev

Odlikovanje. Katehet p. Rupert Suhač v Mariboru je bil odlikovan z redom sv. Save. Naše čestitke!

Nesreča s cirkularko. Prste na levi roki je odrezala cirkularka 26 letnega Alojzu Šuper iz Pesjega pri Velenju.

Obstreljen zaradi prenačlenja. V Žabeburgu pri Rogatcu so zasledovali orožniki tata. Sumili so, da skriva tat plen v hlevu posestnika Mohorka. V hlevu pa je spal po-

Vlada vodi v najtežjih gospodarskih in političnih razmerah z uspehom zunanjo in notranjo politiko naše države. Niti govora ne more biti o kakih strankarskih sporazumih glede razdelitve oblasti. Pač pa zahtevajo resni časi, v katerih živimo, mobilizacijo in koncentracijo vseh narodnih sil pri splošnem skupnem delu, da ohranimo mir in obvladamo vse gospodarske težkoče. Beogradski odgovor je jasen in v svoji določenosti hud poper za JNS.

sestnikov 33 letni sin Anton Mohorko. Ko je stopil orožnik v hlev in je tam opazil Antona Mohorka, je bil prepričan, da ima pre seboj iskanega tatu. Pomeril je s puško ter zadal s kroglo Mohorka v ramo. Radi pre nagljenja obstreljenega so oddali v celjsko bolnišnico.

Ukradeno kravo povozil vlak. V Rajhenburgu je ukradel neznanec v noči Kraveljnovim kravo iz hleva. Domači so opazili tatvin šele zjutraj in ugotovili, da je bila odgnana v smeri proti Vidmu. Pri švajgarjevem kamno-

Mokri čevlji. Kdor je moral obuti čevlje, ki so bili mokri, pa so se potem posušili, je na svojih nogah občutil, kako neprijetna je taka reč. Zato ne bo odveč, ako navedemo nekoliko navodil nekega izkušenega gospodarja. On pravi: Ko si mokre čevlje sezul, jih napolni takoj s suhim ovsem in jih položi na toplem prostoru. Ta sadež ima namreč lastnost, da vlago močno nase vleče, zato v kratkem času vlago iz usnja posrka. Pri tej proceduri se ovsa napne in zabrani, da se usnje ne skrči in ne razpoka. Oves ostane čez noč v obutvi. Drugo jutro pa se lahko izsuje v žakljici, ki se obesi za sušenje in za novo uporabo v bližino gorke peč. Čim bolj se ovsa posuši, tem bolj bo učinek. Ako je posušena obutev postala

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

Medtem pa je tičal Judež v nekem samotnem seniku na Ojstriški planini. Ko ga je njegova teta sredi noči samega pustila, ni mogel obstati v postelji, tako vročina ga je kuhala. Ves čas se mu je zdelo, da je v bajti in po vsem grabnu zrak tako težek in gost, da ga bo zadušilo; rekel si je, gor v planino mu bo takoj bolje. Skočil je iz postelje, oblekel se je in napol v sanjah je hitel v hrib. Ker je ponoči sneg spet zamrznil, mu je šla pot kar naglo izpod nog. Res mu je gorski zrak dobro del. Više ko je prišel, laže mu je bilo. Ko je došel na planino, je v dolini zazvonilo jutrnico. Čez vrhove je potegnil oster, mrzel veter. Tedaj ga je spet obšla trudnost. S težavo si je odprl uto, kjer je bilo nekaj sene, in je zlezal v njo. Tu se je zaril v dišeče planinsko seno in se je kmalu zagrel; oči so se mu zaprle in zaspal je trdno in globoko.

Dva dni in dve noči je spal, ne da bi se bil ta čas le enkrat prebudil. Tretji dan se je pred jutrom prebudil, pa dolgo ni vedel, kaj se z njim godi in kje je. Vse okoli njega je bilo temno, hladni vetrič mu je pihal okoli sene, vonj sene ga je šegetal v nosu. Izkobacal se je iz sene, otipal je steno in skozi špranjo je zagledal neskončno belo ravnino, na kateri se je lesketalo tisoč in tisoč drobnih zvezdic. Kje za božjo voljo je neki bil? Premišljal

8 je in s trudom se je spomnil: imel je črne koze; v tetini bajti je ležal; potem je ponoči šel v planino — in potem ni vedel nič več.

Sveti Bog, ali je že na drugem svetu? Pa ne! Saj to je senik — nekje so duri — poiskal jih je — zlezal ven in zazijal. Spoznal je Ojstrico. Ravno nad ojstriškim vrhom je čepel mesec; ni bil še o polnem, svetil pa je čudovito jasno. V njegovem mirnem siju so počivali hribi, lesi in planine naokoli. Judež je zamaknjeno strmel v lepoto zimske mesečne noči.

Ali kaj je z njim? se je zdrznil. Ali nima več koz? Ne! Čuti se zdravega, močnega ko le kdaj.

Koliko časa neki je bil v tej uti? En dan in eno noč? Kar cel teden? Morda dva? Kdo ga je zdravil? Nihče drug ko sam Jezus Kristus.

Zazdelo se mu je, da je bil Jezus še pravkar pri njem, da je pravkar šele odšel in izginil za ojstriški vrhom. Navdala ga je taka pobožna ganjenost, da sklenil roke:

»Jezus, ti si me ozdravil!«

Poln zdravja in življenja je bil, kar kipelo je v njen zagnal se je po zasneženi planini dol in proti tetini bajti v Kot.

Ko je prišel do bajte, je zagledal za okencem luč. Jerulja je bila že pokonci in je opravljala jutro molite pred Marijino podobo. Močno je potrkal po oknu:

»Teta, odprite!«

lomu se je krava iztrgala tatu in odbežljala po železniškem tiru proti Vidmu. Na tiru je kravo zalotil tovorni vlak in jo je tako razmesaril, da so našli posamezne kose mesa na Rožnem, 4 km oddaljeno od mesta nesreče.

Tisočak splaval po Savi. V Brežicah je iztrgal veter živinskemu mešetarju tisočak iz rok in ga je zanesel v Savo, ki ga je odnesla bogznaj kam.

Padel v potok in utonil. Rudarski otroci iz Zagorja ob Savi so se igrali ob potoku Medija poleg rudniške opekarne v Toplicah. Naenkrat so opazili v vodi neznanega utopljenca, v katerem so prepoznali orožniki hlapca Antona Murka, rojenega v Cerkljah ob Krki. Zaposlen je bil na Lokah in je prejel 400 din plače, nakar je popival tri dni. Pri njem so še našli 58 din ter delavsko knjižico. Murko je padel po nesreči v vinjenosti v potok in utonil.

Protituberkulozna liga. V Soboti imamo tako ligo, ki ima rentgenaparat, s katerim pregledujejo jetične ali tiste, ki se bojijo te bolezni in bi se radi prepričali, da so zdravi. Preje je stal pregled 20 din, kar je še naše ljudstvo lahko zmoglo, sedaj pa računajo 50 din, kar je na vsak način preveč. Namen lige je vendar, da ljudem pomaga. Za 50 din nas pregleda na rentgenu vsak zdravnik in to specialisti za notranje bolezni. Če liga ne more ceneje izvršiti pregleda, pa naj da kak fond banovina ali naše občine. Če hočemo zatreti jetiko pri nas, moramo delati drugače, vsaj za siromake bi moral biti pregled cenejši, če že ne zastoj.

Nevarni cestni ovinek bodo odstranili. Od Sv. Križa pri Rog. Slatini poročajo: Komisija, zastopana od občine, sreza, banovine in direkcije državnih železnic, je dne 13. t. m. odredila, da se na banovinski cesti ovinek pri Sv. Križu (»na Takaleh«), ki vodi preko železniškega križišča, odstrani. Ta ovinek je sedaj nepregleden na železniško križišče. Prišlo je na tem mestu že večkrat do železniške nesreče, ki je zahtevala že človeške žrtve. Tako je med drugim prišlo do nesreče dne 6. julija 1936, ko sta trčila skupaj avto in vlak. Avto je bil popolnoma zdrobljen, dva vozeča se potnika na avtu sta bila pri priči mrtva, tretji pa je pozneje umrl v celjski bolnišnici. Nov ovinek bo urejen tako, da bo pregled na železniški tir popolnoma viden. Cesta »na Takaleh« bo urejena tako, da se bo cesta nadaljevala iz Teržišča ravno proti jugozahodu preko železniškega tira. Nov presek bo preko železniškega tira na župniškem pašniku. Tako bodo sedaj preprečeni na tem mestu, ki so ogrožale cestni promet že mnogo let. Z delom se prične spomladi.

Darlan, francoski admiral, predsednik vlade in naslednik maršala Petaina

Velikodušen dar. Ožji rojak in prijatelj blagopokojnega voditelja našega naroda, predsednika senata kralj. Jugoslavije in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca je poklonil namesto venca na njegov grob za reževe občine Sv. Jurij ob Ščavnici 500 din, za dijaško kuhinjo v Mariboru 200 din, za dijaško semenišče v Mariboru tudi 200 din. Plemenitemu darovalcu se obdarovanci toplo zahvaljujejo. Z dobrimi deli je spomin dragih rajnih najlepše počaščen!

Požari

V Dobriši vasi pri Žalcu, v neposredni bližini umobolnice v Novem Celju, je najbrž podtaknjen ogenj v eni uri uničil posestniku Vinku Žagarju

kozolec, v katerem je bilo 150 stotov sena, mnogo stelje ter koleselj. Škoda znaša 100.000 din. Gasilci so obvarovali sosedna poslopja.

V Rovišah pri Sevnici je nastal krog devete ure zvečer iz neznanih vzrokov ogenj pod kozolcem Matije Mlakarja. Ker je kozolec zvezan s sosednjim, sta bili poslopji takoj v objemu plamenov. Gasilci so zaščitili sosedna s slamo krita poslopja. S skednjem je zgorela tudi vsa krma. Škoda znaša 40.000 din. Obstoja domneva, da je bil ogenj podtaknjen.

Bridka posledica šale. V mariborski mestni klavnici so se obmetavali mesarski pomočniki z volovskim očesom. Ko je pa priletelo oko v zaposlenega pomočnika, je ta pognal nož tovarišu Jožefu Primožiču in ga je nevarno zadell ter ranil v hrbet.

Pobeg tolovajev iz zaporov. Iz zaporov v Murški Soboti je pobegnilo pet nevarnih tolovajev. Eden je izdril od postelje drog in je napravil z njim skozi zid veliko luknjo, da so mogli zločinci skozi v svobodo. V celici je bilo 10 zaprtih, a le pet je pobegnilo. Med begunci je Pavel Dvorsak, član Bratkove razbojniške družbe, zločinec Canjkar Ciril, ki je bil obsojen na 5 let, Jožef Belec, ki je zapleten v mariborsko ponarejevalsko zadevo in obsojen na 1 leto, Avgust Koler in Peter Križanič. Do pobega je prišlo, ker sodni zapor v Soboti niso dovolj zavarovani. Tolovaji so pobegnili proti 14 km oddaljeni meji.

V pretepu zaboden. V Laškem so se stekli fantje v gostilni. Nekdo je zabodel v pretepu 26 letnega Friderika Blagotinška z nožem v prsa pod srce. Zabodeni se je koj onesvestil in začel hudo krvaveti. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer so storili vse, da mu rešijo življenje.

Za furež zrejen prašček ukraden. V Senovem pri Rajhenburgu so zredili Bitenčevi težkega praščka in vse pripravili za furež. Ko so zjutraj pred do-

Taborišče italijanskih čet na visoki planoti pri Asmari v Eritreji. Slika je posneta z vojaškega letala

»Sveta Marija!« je zavpila ženkica in se je potuhnila. Ko pa je Judež le trkal in klical, je vsa v strahu prilezla in odprla:

»Tonč, ali si res ti ali je tvoj duh?«

»Jaz sem, jaz — živ,« je odgovoril; »dajte mi jesti; neznansko sem lačen.«

»Kje si pa bil za božjo voljo?«

»Na planini.«

»Ježeš! Ali nimaš črnih koz?«

»Ne, ne več. Bog me je ozdravil.«

»Bodi Bogu hvala!«

Sedel je za mizo in se lotil kruha in mleka in je pojedel ves hleb in polizal vse mleko, kar ga je bilo pri hiši. Vmes je spraševal:

»Kateri dan pa je danes?«

»Sobota je, Marijin dan,« mu je rekla teta.

»Kdaj sem bil zadnjič pri vas?«

»V sredo na večer si prišel, ponoči pa si šel.«

»To ni mogoče. To je moralo biti že prej.«

»Gotovo ne. Bil si čisto pri kraju in se ti je že mešalo. Menda ja nimaš več črnih koz?«

»Ne, Bog me je ozdravil, zdrav sem ko veverica.«

»Marija je pomagala. Toliko sem jo prosila in sem se ji zaobljubila, da pojdem na Brezje. Še danes bom šla. Moram se ji zahvaliti.«

»Jaz pojdem na spet v Dobbo ves na delo. Zdaj sem dober.«

Vedno še je mislil, da je ime črne koze in da je čudežno ozdravel. V resnici pa koz sploh ni imel; od prevelikega in prenapornega dela in od premalega spanja se ga je lotila vročica, in ko se je na čistem gorskem zraku naspal, je bil spet dober. Njega pa je ta doživljaj navdal z otroško pobožnostjo in bil je odslej še bolj trden v dobrem.

V Dobbi vesi so ga veselo pozdravili in brez konca in kraja spraševali. Ko jim je pripovedoval, kako je zbolel in čudežno ozdravel, so ga spoštljivo občudovali in mu še bolj zaupali.

Naslednje dni pa so vedeli po Podkrajju vse mogoče o Judežu in so govorili o njem kakor o človeku, ki je umrl in od smrti vstal.

7.

Proti koncu maja so črne koze čisto izginile. Tisti, ki so jih preboleli, so bili že spet pokonci; kakor so zdravniki rekli, ni bilo nobene nevarnosti več.

Judež je bil že štirinajst dni spet pridno na delu v Končnikovem lesu. Sredi junija se je zglašil na občini in se je za grobarsko službo zahvalil. Od občinskih mož mu ne eden ni rekel pohvalne besede, župan pa je naštel osem tisočakov na mizo in dejal hladno:

»Tu imaš, kar smo ti dolžni.«

»Samo šest tisoč je po pogodbi; od aprila sem nisem

trda, jo zopet zmehčamo, ako jo namažemo s petrolejem. Da čevlji prežgoda ne razpokajo, jih je dobro namazati vsake 14 dni, ko odstranimo prej voščilo, z ricinusovim oljem. Mazati čevlje z vazelinom ni priporočljivo, ker vazelina usnje pač mehča, pa ga obenem razjeda in pospešuje pokanje. Podplati postanejo trpežni, če jih dobro posušene od časa do časa napojimo z vročim kuhanim lanenim oljem. — Zdaj, ko je usnje drago, je pač zelo umestno, da uvažujemo navedene nasvete.

Kaj bo z Društvom narodov? Novi proračuni nekaterih držav, ki so bile doslej zveste članice Društva narodov, za naprej nimajo več predvidene članarine za Društvo narodov. Med temi državami sta tudi Angli-